

Astrid Lindgren *Winterverhalen*

Beoordeling: ***

De lente is in het land, maar met *Winterverhalen* van Astrid Lindgren, vorig najaar door uitgeverij Ploegsma uitgebracht, kan je je nog even in winterse sferen wanen. In deze compilatie verzamelde de uitgever een aantal losse hoofdstukken uit Lindgrens vrolijke en luchtige verhalen. De fragmenten draaien stuk voor stuk - u raadt het vast - om winter, Kerst en sneeuw. Madieke, Lotta uit de Kabaalstraat, Michiel van de Hazelhoeve en de kinderen van Bolderburen, allemaal passeren ze de revue. En uiteraard kan Pippi Langkous niet ontbreken.

Ploegsma voerde eerder al vergelijkbare kunstgrepen uit, met sprookjesbundels of themaboeken rond vakantie of koken, zij het niet altijd met evenveel succes.¹ Ook dit keer kunnen er vraagtekens geplaatst worden bij de keuze van de fragmenten. De meeste hoofdstukken zijn immers geen op zichzelf staande verhalen, maar kleine onderdeeljes van een groter geheel. Doordat ze uit hun context gelicht worden, komen sommige verwijzingen en namen over als onlogisch, onsamenhangend en daardoor verwarrend. Enkele van de fragmenten hadden bovendien ingekort of aangepast kunnen worden zodat de focus volledig op kerst kwam te liggen. Nu is dat soms een bijzaak in een anekdote over een heel ander onderwerp. Vooral de fragmenten uit *Pippi Langkous* zijn ongelukkig gekozen. Ze passen niet bijster goed in het geheel en zijn daarmee de vreemde eenden in de bijt.

De verschillende hoofdstukken waarin de klemtoon wél op het kerstfeest ligt, zijn van de andere kant duidelijk met elkaar verbonden. Kerst is voor veel Zweden erg belangrijk. Tijdens de lange, koude wintermaanden biedt de advent een houvast en Kerstmis een lichtpuntje in de (letterlijke en figuurlijke) duisternis. De bedrijvigheid die er heerst in de dagen voor Kerst en het sterke verlangen waarmee vooral kinderen ernaar toeleven, weet Astrid Lindgren als geen ander te vatten. De anticipatie en de opgebouwde spanning lopen dan ook als een rode draad door de bundel heen.

Bijzonder treffend zijn Lindgrens beschrijvingen van de typische Zweedse kerstgebruiken, zoals het bakken van “pepparkakor” (speculoosjes) voor in de kerstboom, het voorbereiden van een gigantisch feestbuffet (“julbord”) of het dansen rond de kerstboom (zoals bij Midzomer ook rond de Meiboom gedanst wordt). Opvallend is ook de moraal die meegegeven wordt: het belang van solidariteit met mensen die het minder goed hebben. Iedereen heeft recht op een geslaagd kerstfeest, en steeds weer wordt alles in het werk gesteld om dat ook mogelijk te maken. Daarvoor zijn geen bergen te hoog of fratsen te gek. In dat opzicht vormen de hoofdstukken over de schattige en spitsvondige Lotta en de goedbedoelde streken van Michiel duidelijke hoogtepunten in deze compilatie.

---

¹ Zie bijvoorbeeld van Camp, Karin, “Madieke en Liesbet in de sneeuw”, Leesidee Jeugdliteratuur, 1995 (1:1), p. 16.

Tot slot is het feit dat *Pippi en de dansende kerstboom* in de bundel opgenomen is, mooi meegenomen. Dit verhaal werd pas na Lindgrens overlijden ontdekt en is daardoor best bijzonder.² Het vormt dan ook een mooie opener voor het boek. Al bij al is *Winterverhalen* een gezellig voorleesboek dat kinderen tijdens de koude winterdagen zal doen wegdromen over een hartverwarmend kerstfeest en kleine, fijne avonturen in de sneeuw.

---

² Zie “Kerstverhaal Pippi Langkous ontdekt”, *Trouw*, 5 december 2002.